

Список використаних джерел:

1. Концепція нової української школи. URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch-2016/konczepczija.html>
2. ХІМІЯ. 10-11 класи. Рівень стандарту. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>
3. Буяло Т.Є. Особливості проведення екскурсій з хімії у старших класах / Т.Є. Буяло, В.В. Черненко // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції: Організаційно-педагогічні основи екскурсійної роботи вчителя природничих дисциплін. – Полтава: Друкарська майстерня, 2012. – 169 с. – С. 61-64.
4. Довідник цікавих фактів та корисних знань. URL: http://vechervkarpatah.at.ua/publ/test/2_4_metodika_provedennja_ekskursij/6-1-0-1703
5. Віртуальні екскурсії з хімії. URL: <http://him.1september.ru/article.php?ID=200600904>

Салі О.В.

аспірант,

Ізмаїльський державний гуманітарний університет

ІНШОМОВНА ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНЦІЯ ЯК КОМПОНЕНТ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У сучасних соціально-економічних умовах, що характеризуються активізацією міжнародних контактів, розширенням професійного співробітництва та ділового партнерства, перед вищою освітою висувуються нові вимоги. Компетентне володіння іноземною мовою розглядається як невід'ємний компонент професійної підготовки студентів будь-якої спеціальності. У зв'язку з цим актуалізується необхідність пошуку шляхів формування і розвитку у студентів здатності до міжкультурного спілкування і готовності до пізнавальної діяльності за допомогою переходу від вивчення іноземної мови як навчального предмета до його практичного застосування в професійних цілях. У сучасних дослідженнях з проблеми навчання іноземної мови іншомовна професійна компетенція розглядається як складний конструкт, що включає когнітивний, лінгвістичний та інтерактивний компоненти.

В умовах процесу глобалізації і підвищеного попиту на фахівців, здатних без допомоги перекладача, швидко і компетентно вирішувати професійні завдання, інтерактивному компоненту, який трактується як інтерактивна компетенція, відводиться провідна роль. Незважаючи на те, що специфіка інтеграції іншомовних комунікативних навичок у професійну діяльність і особливості формування інтерактивної компетенції розглядаються в роботах багатьох вчених-педагогів (Л. Е. Алексєєва, І. М. Босова, Н. В. Баграмова, Л. А. Петровська, М. Haley, E. Hatch, T. Pica, M. Rivers), дослідження і практика викладання іноземної мови у ВНЗ підтверджують необхідність вивчення таких питань, як виявлення оптимальних умов і визначення найбільш ефективних засобів формування інтерактивної компетенції при професійно орієнтованому навчанні іноземної мови.

Аналіз педагогічної проблеми дозволив зробити висновок про те, що конкретні шляхи вдосконалення системи лінгвістичної підготовки і

вибудовування моделі формування іншомовної інтерактивної компетенції необхідно шукати в контексті протиріч між:

✓ потребою суспільства у фахівцях, здатних до професійного росту за допомогою іноземної мови, і недостатньою розробленістю теоретичних питань, пов'язаних з проблемою навчання студентів активному володінню професійно орієнтованим навчанням іноземною мовою;

✓ необхідністю створення моделі навчання з урахуванням новітніх досягнень в області методики навчання іноземним мовам і недостатньо чітко позначеним комплексом педагогічних умов для її реалізації.

Професійно орієнтоване навчання іноземної мови здійснюється на основі моделі, яка передбачає поєднання комунікативного, когнітивно-афективного, і особистісно-орієнтованого підходів; навчальний процес проходить в інтерактивному режимі, що дозволяє поєднати соціальний, гуманістичний і лінгводидактичний аспекти навчання; розроблена чітка система методичного забезпечення, що сприяє формуванню інтерактивної компетенції студентів.

Формування інтерактивної компетенції досягається за рахунок використання моделі навчання, яка передбачає поєднання усіх гуманістичних за своєю сутністю підходів, а також єдності проблемності і комунікативної спрямованості. Створення середовища інтерактивної комунікації визначає стратегію навчання, яка вибудовується з урахуванням його лінгводидактичного, соціального і гуманістичного аспектів, і забезпечує досягнення студентами ВНЗ результатів в оволодінні професійно орієнтованим навчанням іноземної мови. Зміст і організація навчання студентів іноземної мови враховуючи формування інтерактивної компетенції ґрунтуються на єдності предмета діяльності і спрямованості на вирішення професійних завдань і включають використання системи автентичного мовного матеріалу, реструктурування і оптимізацію навчального процесу за допомогою виділення значної частки навчального часу на формування мовної свідомості; створення атмосфери активної взаємодії комунікантів в рамках комунікативних ситуацій за рахунок реалізації методів і технологій інтерактивного і контекстного підходів (метод проектів, навчання у співпраці, створення проблемних ситуацій, проведення заходів, для розвитку комунікативних навичок.

Існує необхідність створення ефективних педагогічних умов, що забезпечують компетентне володіння професійно орієнтованою іноземною мовою. Метою професійно орієнтованого навчання англійської мови було визначено як формування інтерактивної компетенції, освоєння способів і стратегій самостійної пізнавальної діяльності. Основний акцент при цьому робився не на вивченні інструментарію (іноземної мови), а на розвитку здібностей його використання в комунікативних цілях. Об'єднання комунікативного і когнітивно-афективного підходів до навчання іноземним мовам дозволило по-новому поглянути на зміст навчального процесу та визначити провідні лінгводидактичні прийоми його організації.

Нові методики сприяли якісному перетворенню відносин «викладач – студент»; зміщення акценту в бік формування навичок конструювання власних текстів; використанню дидактичного потенціалу проблемних завдань, спрямованих на розвиток пізнавальної активності учнів, озброєння їх способами самостійного пошуку і добування знань; формування дослідницьких навичок.

Така організація навчального процесу дозволила поєднати три основні аспекти навчання: 1) соціальний, який включає вимоги, що висувуються перед

випускником ВНЗ суспільством і соціально-економічними умовами; 2) гуманістичний, який передбачає формування в учнів професійно-значущих якостей; 3) лінгводидактичний, в рамках якого створюються педагогічні умови, що сприяють формуванню іншомовної інтерактивної компетенції.

У контексті гуманізації освіти і зміщення акцентів на розвиток особистості учня, розширення його інтелектуального потенціалу і підвищення творчої активності пріоритетною вимогою, що висувається до рівня підготовки випускників ВНЗ, є компетентне володіння іноземною мовою. Це передбачає формування інтерактивної компетенції, яка розуміється як здатність до професійної взаємодії засобами іноземної мови, в основі якого лежить необхідність поєднувати мовну компетенцію, професійні знання і соціально-поведінковий контекст. Інтерактивна компетенція сприяє розвитку здатності до міжкультурного спілкування і готовності до пізнавальної самостійності в процесі професійної діяльності за допомогою переходу від вивчення іноземної мови як навчального предмета до його практичного застосування в професійних цілях.

Проблема, що стоїть перед освітою в цілому і вищим навчальним закладом зокрема, полягає в тому, як перейти від декларативного визнання гуманістичної цінності іноземної мови в підготовці фахівців до свідомої і цілеспрямованої побудови на її основі навчального процесу. Ситуація, що склалася, вимагає перегляду змісту навчання; призводить до необхідності введення нових педагогічних технологій як найбільш адекватних соціальному замовленню суспільства і сучасним цілям освіти; ставить завдання пошуку ефективної моделі організації навчання іноземної мови у ВНЗ, яка сприяла б формуванню інтерактивної компетенції і самостійної пізнавальної активності майбутнього фахівця.

Список використаних джерел:

1. Алексеева Л. Е. Оптимізація процесу навчання іншомовному професійно орієнтованому спілкуванню студентів факультету міжнародних відносин: дис. на соискание ученой степени канд. пед. наук: спец.: 13.00.02 «Теория и методика обучения и воспитания» / Алексеева Л. Е. – СПб., 2002. – 313 с.
2. Андреев А. Л. Компетентнісна парадигма в освіті: досвід філософсько-педагогічного аналізу / А. Л. Андреев // Педагогіка. – 2005. – № 4. – С. 19-27.
3. Болотов В. А., Сериков В. В. Компетентнісна модель: від ідей до освітньої програми / В. А. Болотов // Педагогіка. – 2003. – № 10. – С. 8-14.
4. Борозенец Г. К. Інтегративний підхід до формування комунікативної компетентності студентів немовних ВНЗ засобами іноземної мови: дис.... д-ра пед. наук: 13.00.08 / Г. К. Борозенец. – Тольятти. – 2005. – 434 с.
5. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / Під заг. ред. О.В.Овчарук. – К.: «К.І.С.» – 2004. – 112 с.
6. Brown H. D. Teaching by Principles: An interactive approach to language pedagogy / H. D. Brown. – NY: Longman. – 2001. – 101 p.
7. Gass S. The Role of Input and Interaction in Second Language Acquisition. Introduction to the Special issue / S. Gass, A. Mackey, T. Pica // The Modern Language Journal. – 1998. – № 82 (3). – P. 299-307.